

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 26.02.2024

Αρ. Πρωτ.: 68477

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτών

Σε απάντηση της με αρ. **2383/21-12-2023** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κ.κ. Ο. Θρασκιά, Ε. Αποστολάκη, Α.-Χ. Αυλωνίτη, Κ. Βέττα, Ε. Δούρου, Ο. Ηλιόπουλο, Δ.-Χ. Καλαματιανό, Ε. Κασιμάτη, Μ. Κοντοτόλη, Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκη, Α. Μεικόπουλο, Α. Νοτοπούλου, Α. Παναγιωτόπουλο, Γ. Παπαηλιού, Π. Παππά, Π. Πούλου, Ι. Σαρακιώτη και Ρ. Χρηστίδου, σχετικά με τη στήριξη της ψυχικής υγείας όσων βίωσαν τη σιδηροδρομική τραγωδία στα Τέμπη, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Άμεσες ενέργειες αμέσως μετά το δυστύχημα

Η διεπιστημονική ομάδα του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Λάρισας (ψυχίατροι, ψυχολόγοι, κοινωνικός λειτουργός και επισκέπτες υγείας) βρέθηκαν από την πρώτη στιγμή του δυστυχήματος στο χώρο του ΓΝ Λάρισας.

Πρωταρχικό μέλημα υπήρξε η **δημιουργία ενός ασφαλούς χώρου συγκέντρωσης των πληγέντων και των συγγενών τους, μακριά από το νεκροτομείο και το τμήμα επειγόντων περιστατικών**, χώρου ικανού να παράσχει προστασία από ψυχολογικό επανατραυματισμό.

Υπήρξε **άμεση μέριμνα του ΓΝ Λάρισας:**

- για παροχή τροφής και νερού
- **για παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης**
 - για τη φύση του καταστροφικού γεγονότος
 - για κρίσιμες παραμέτρους του συμβάντος
 - για τους τραυματίες
 - για διαδικαστικά θέματα
- **για τη δημιουργία διαύλων επικοινωνίας μεταξύ νοσηλευτικών ιδρυμάτων, υπηρεσιών έρευνας και διάσωσης, αστυνομίας και τοπικών αρχών, κάτι που ήταν κρίσιμης σημασίας για τη δημιουργία αισθήματος ασφάλειας.**

Εφαρμόστηκε άμεσα πρωτόκολλο επαφής και επικοινωνίας με τους εμπλεκόμενους φορείς σε συνεργασία των ειδικών ψυχικής υγείας και των διοικητικών υπηρεσιών του ΓΝ Λάρισας.

Καθορίστηκε άμεσα συντονιστικό όργανο με τη συμμετοχή της επιστημονικά υπεύθυνης του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Λάρισας για την αποφυγή έλλειψης επικοινωνίας, αλληλοεπικάλυψης και αξιοποίησης όλων των δυνάμεων.

Ακολούθησε **σαφής προσδιορισμός των φορέων παροχής ψυχοκοινωνικής υποστήριξης:**

- τοπικοί φορείς: νοσηλευτικά ιδρύματα – κέντρο ψυχικής υγείας Λάρισας
- κεντρικοί φορείς: κλιμάκια ΕΚΚΑ και ομάδα αναγνώρισης θυμάτων καταστροφών (Υπουργείο Προστασίας Πολίτη)
- εθελοντικές οργανώσεις.

Οι προαναφερόμενοι φορείς, υπό την εποπτεία του συντονιστικού οργάνου, παρείχαν ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις που εστίαζαν:

- στην κατανόηση εκ μέρους των πληγέντων της κατάστασης στην οποία είχαν περιέλθει
- στην ψυχολογική τους υποστήριξη μέσω:
 - της δυνατότητας έκφρασης των συναισθημάτων τους
 - της παροχής ενσυναισθηματικής ακρόασης
 - εφαρμογής τεχνικών διαχείρισης άγχους – πανικού και
 - παροχής βοήθειας για τον καθορισμό άμεσων στόχων και σχεδίων δράσης.

Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούσαν τους νοσηλευόμενους τραυματίες και τους συγγενείς των θυμάτων για όσο διάστημα κρίθηκε αναγκαίο.

Το Γενικό Νοσοκομείο Καρδίτσας την ίδια κιόλας ημέρα του δυστυχήματος απέστειλε με υπηρεσιακό όχημα στο Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας κλιμάκιο αποτελούμενο από δύο ψυχολόγους και μία κοινωνική λειτουργό.

Το κλιμάκιο του ΓΝ Καρδίτσας τέθηκε στις εντολές του συντονιστικού οργάνου που είχε δημιουργηθεί για τον συντονισμό των ενεργειών υποστήριξης των συγγενών των θυμάτων – τραυματιών και εργάστηκε σε πρωινή βάρδια προσφέροντας υποστήριξη επί τόπου σε συγγενείς που μόλις μάθαιναν για τις απώλειες των συγγενών – οικείων τους.

Η Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας:

- οργάνωσε το πεδίο παροχής φροντίδας ψυχικής υγείας και τη ροή των ασθενών και της πληροφορίας
- φρόντισε διασυνδετικά τραυματίες στους θαλάμους του και στα επείγοντα
- υποστήριξε όλες τις οικογένειες θυμάτων, τραυματιών και άλλων επιβατών
- φρόντισε ανάγκες ψυχικής υγείας που προέκυψαν στο προσωπικό άμεσης επέμβασης και στο προσωπικό του νοσοκομείου
- με βάρδιες 24/7 συνέχισε την υποστήριξη των οικογενειών κατά την παράδοση των σορών
- συνεισέφερε στον συντονισμό των διαδικασιών έτσι ώστε να έχουν τη μικρότερη δυνατή ψυχολογική επιβάρυνση οι τραυματίες και οι συγγενείς των θυμάτων (π.χ. επιβολή αναγνώρισης με μεθόδους ταυτοποίησης DNA και όχι δια ζώσης αναγνώρισης από τους συγγενείς)
- συμμετείχε σε συντονιστικές συναντήσεις με την πολιτική ηγεσία και τις τοπικές αρχές για τη ρύθμιση πρακτικών ζητημάτων όπως η στέγαση των συγγενών και η διαχείριση πρόσβασης στο νοσοκομείο (π.χ. σε κοινό, ΜΜΕ)
- συμμετείχε σε δια ζώσεις ενημερώσεις της Προέδρου της Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού
- δημιούργησε και διένειμε ενημερωτικό έντυπο με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των γραμμών υποστήριξης 10306 και 197 όταν αυτές καθορίστηκαν από το Υπουργείο Υγείας, λίγες ημέρες μετά το ατύχημα.

Ενέργειες για την ψυχολογική υποστήριξη των θυμάτων μετά τις πρώτες ημέρες

Το Υπουργείο Υγείας λίγες ημέρες μετά το σιδηροδρομικό δυστύχημα στα Τέμπη όρισε κλινικές και Μονάδες Ψυχικής Υγείας ανά την επικράτεια για την ψυχολογική υποστήριξη των θυμάτων.

Οι δομές αρμοδιότητας της 5^{ης} Υ.Πε. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας που ορίστηκαν ήταν:

1. η Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική του ΠΓΝΛ
2. το κέντρο Ψυχικής Υγείας του Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας
3. το τακτικό ψυχιατρικό ιατρείο και το γραφείο των ψυχολόγων του Γενικού Νοσοκομείου Τρικάλων
4. η ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Καρδίτσας και
5. το Κέντρο Ψυχικής Υγείας Χαλκίδας.

Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας (εξωτερικά ιατρεία και τμήμα κλινικής ψυχολογίας) – Λίγα περιστατικά

Λίγα άτομα ζήτησαν υποστηρικτική ψυχολογική βοήθεια μετά την αποχώρηση των τραυματιών από το ΠΓΝΛ, γιατί η μεγάλη πλειονότητα των παθόντων δεν είχε ως τόπο διαμονής τη Λάρισα.

Διοργανώθηκαν ενημερωτικές/εκπαιδευτικές δράσεις για τη βελτίωση της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας των επαγγελματιών υγείας και του ευρύτερου κοινού στην αντιμετώπιση καταστροφών.

Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας (κέντρο ψυχικής υγείας) – 11 περιστατικά

Το Κέντρο Ψυχικής Υγείας Λάρισας, δίνοντας προτεραιότητα, ανταποκρίθηκε σε 11 αιτήματα για ψυχολογική /ψυχιατρική παρακολούθηση (μέσω ατομικών συνεδριών, δια ζώσης σταθερά στο Κέντρο Ψυχικής Υγείας με Ψυχολόγο/ Ψυχίατρο) ατόμων εμπλεκόμενων στο δυστύχημα των Τεμπών.

Απαιτήθηκε επιπρόσθετη ενίσχυση με ατομικές συνεδρίες υποστήριξης σε ασθενείς που ήδη παρακολουθούνται από το Κέντρο Ψυχικής Υγείας (με αγχώδεις διαταραχές, διαταραχή κρίσεων πανικού καθώς και σε άτομα νεαρής ηλικίας με δυσκολίες συναισθηματικού τύπου) λόγω του δυστύχηματος των Τεμπών.

Στις 05.05.2023 η διεπιστημονική ομάδα του Κέντρου Ψυχικής Υγείας πραγματοποίησε ημερίδα με θέμα τις κρίσεις/καταστροφές και ειδική αναφορά στο δυστύχημα των Τεμπών.

Πραγματοποιήθηκε από το προσωπικό του Κέντρου Ψυχικής Υγείας ειδική παρέμβαση με θέμα το δυστύχημα των Τεμπών στη Σχολή Γονέων (πρόγραμμα του Δήμου Λαρισαίων) με στόχο την έκφραση και την επεξεργασία των συναισθημάτων αυτών.

Γενικό Νοσοκομείο Τρικάλων (2 περιστατικά)

Καταγράφηκε ένα περιστατικό (θύμα του συμβάντος) που έλαβε ψυχολογική υποστήριξη από την Ψυχολόγο του ΓΝ Τρικάλων και ένα δεύτερο περιστατικό (φίλος ενός θανόντος) που χρήζοντας ψυχιατρική υποστήριξη, επισκέφθηκε την ψυχίατρο του ΓΝ Τρικάλων.

Γενικό Νοσοκομείο Καρδίτσας (1 περιστατικό)

Τις επόμενες μετά το συμβάν ημέρες λειτούργησε τηλεφωνική γραμμή υποστήριξης μέσω της οποίας οι ενδιαφερόμενοι μπορούσαν να έχουν άμεση και κατά προτεραιότητα πρόσβαση σε ψυχίατρο, ψυχολόγο ή κοινωνικό λειτουργό, ανάλογα με το αίτημά τους.

Μετά την ταυτοποίηση των δύο θυμάτων από την πόλη της Καρδίτσας και ύστερα από αίτημα της οικογένειας του ενός θύματος, κλιμάκιο αποτελούμενο από ψυχίατρο, ψυχολόγο και δύο κοινωνικούς λειτουργούς πραγματοποίησε κατ' οίκον επίσκεψη και συμβουλευτική στήριξη της οικογένειας. Κατά την επίσκεψη επίσης δόθηκαν τηλεφωνικοί αριθμοί για περαιτέρω επικοινωνία και στήριξη εφόσον το θεωρούσαν αργότερα ανάγκη.

Γενικό Νοσοκομείο Χαλκίδας (Κέντρο Ψυχικής Υγείας) (1 περιστατικό)

Μία επιβράτιδα απευθύνθηκε στο Κέντρο Ψυχικής Υγείας του ΓΝ Χαλκίδας τηλεφωνικά, κυρίως για να λάβει πληροφορίες, ύστερα από ενημέρωση που έλαβε από το Υπουργείο Υγείας. Όμως, δεν επιθυμούσε να μιλήσει ούτε να δώσει περισσότερες πληροφορίες. Παρά ταύτα ενημερώθηκε πως μπορεί να επικοινωνήσει για να κλείσει ραντεβού ή να προσέλθει εκτάκτως, όποτε νιώσει την ανάγκη και θελήσει βοήθεια.

Η Γραμμή Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης 10306 ανέπτυξε πολυεπίπεδες δράσεις για την άμεση επικοινωνία, ενημέρωση και υποστήριξη των επιβαλλόντων και των συγγενών τους.

Ειδικότερα:

- λειτούργησε άμεσα ειδική επιλογή 3 για την κατά προτεραιότητα εξυπηρέτηση των εμπλεκόμενων στο δυστύχημα από εξειδικευμένο προσωπικό διαχείρισης μαζικών καταστροφών και πένθους
- η Γραμμή στελεχώθηκε με επιπλέον επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας
- εντός 24 ωρών δημιουργήθηκε η δυνατότητα ψυχολογικής υποστήριξης μέσω skype

- δημιουργήθηκε δίκτυο υποστήριξης από τις Κλινικές και τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας της επικράτειας, που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου
- τα στελέχη της γραμμής Ψυχοκοινωνικής Στήριξης 10306 από την Τετάρτη 01-03-2023 επικοινωνήσαν με το σύνολο των επιβαινόντων, που διέθεσαν στοιχεία επικοινωνίας κατά την ηλεκτρονική έκδοση του εισιτηρίου
- οργανώθηκε τόσο δια ζώσης όσο και εξ αποστάσεως ψυχολογική υποστήριξη-ψυχοθεραπεία στις οικογένειες των θυμάτων και αναπτύχθηκαν, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, δράσεις υποστήριξης σε περιοχές διαμονής οικογενειών θυμάτων, μέσω ραντεβού με κλήση στη Γραμμή 10306.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτές κ.κ. Ο. Θρασκιά, Ε. Αποστολάκη, Α.-Χ. Αυλωνίτη,
Κ. Βέττα, Ε. Δούρου, Ο. Ηλιόπουλο,
Δ.-Χ. Καλαματιανό, Ε. Κασιμάτη, Μ. Κοντοτόλη,
Κ. Μάλαμα, Χ. Μαμουλάκη, Α. Μεικόπουλο,
Α. Νοτοπούλου, Α. Παναγιωτόπουλο,
Γ. Παπαηλιού, Π. Παππά, Π. Πούλου,
Ι. Σαρακιώτη, Ρ. Χρηστίδου

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υπουργού
Γρ. Αναπλ. Υπουργού
Γρ. Υφυπουργού
Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων